

Համախի (քաղաքը) իւր անունն կը սերէ Համախ
 Ի. Հուզա'ից, որ Հիրուանի իշխան էր՝ Սայիգ Ի.
 Սալմ ալ Բահլիի ի Հայս կառավարելու ժամա-
 նակ: Ինձ աւանդել է Մահմեդ Ի. Խամայիլ ծե-
 րերի զուգելով, թէ Հայերը ապստամբեցան Հա-
 սան Ի. Քահթաբայ Ալթայի կառավարութեան
 ժամանակ (Ի. Ուսայդ եւ Բակկար Ի Մուսլիմ
 Օքայլի հեռանալուց յետոյ) հայ Մուշեղի
 (موشاييل) առաջնորդութեամբ. ալ Մանսուր ու-
 ղարկեց Հասանին օգնական զօրք Ամիր Ի. Իս-
 մայէլի հրամանատարութեան ներքոյ. Հասան ճա-
 կատեցաւ Մուշեղի հետ, սպաննեց նորան, նորա
 բազմութիւնը ցրեցաւ, եւ բարեկարգեցաւ երկիրը:
 Այս Հասանի անւամբ կոչւած են Փայտակա-
 րանի Հասան գետը, Պարտաւի Հասան այգին եւ
 Հասանիայ ագարակը:

Հասան Ի Քահթաբից յետոյ կառավարե-
 ցին հերթով Օաման Ի. Օմարայ Ի. Խուրայմ,
 Ռալհ Ի. Հատիմ Մուհալլաբի, Խուզայմայ Ի.
 Խաղիմ, Եզիգ Ի. Մագիադ ալ Հայբանի, Օբայ-
 դալահ Ի. Մահդի, Ֆադլ Ի. Եահայ, Սայիգ Ի.
 Սալմ, Մահմեդ Ի. Եզիգ Ի. Մագիադ: Խուզայ-
 մայի կառավարութիւնն ծանր էր. նա հաստատեց
 Դուխնում եւ Նախիջեւանում երկրաշափ, որ նու-
 րանից առաջ (այստեղ) գոյութիւն չունէր:

Հայաստանի իշխանք նստած էին իրանց
 երկրներում եւ նոցանից ամեն մէկը կը պաշտպա-
 նէր իւր գաւառը. երբ այստեղ էր գալիս ամիրա-
 պետի ոստիկանն, նոքա կը ջանային նորա սերը
 գրաւել եւ, եթէ նա նոցա հետ ազնիւ, բայց
 խիստ կը վարէր, նոքա նորան հարկ կը վճարէին,
 հակառակ դէպքում նորան հրապարակօրէն կը
 հայհոյէին եւ կ'արհամարէին նորա հրամանն:

Մամուշի (813—833) ամիրապետութեան
 ժամանակ կառավարեց Խայիգ Ի. Եզիգ Ի. Մա-
 զեադ, որ կ'ընդունէր նոցանից ընծաներ եւ նոցա